

Kadına Yönelik E? ?iddeti Bildirimi Yapma Niyeti/Davran??? Ölçe?i

RECOMMENDED CITATION

memjavad (2026). *Kadına Yönelik E? ?iddeti Bildirimi Yapma Niyeti/Davran??? Ölçe?i*. Turkish Psychological Scales. Retrieved from <https://tr-scales.arabpsychology.com/?p=24152>

Özet

Kadına Yönelik E? ?iddeti Bildirimi Yapma Niyeti/Davran??? Ölçe?i, sa?i?k çal??anlar?n?n e? ?iddeti vakalar?yla kar??la?t?klar?nda bildirim yapma niyetlerini ve bu konudaki davran?? e?ilimlerini ölçmek amacıyla geli?tirilmis? psikometrik bir araçtır. 2016 y?l?nda Ko?tu ve Toraman tarafından geli?tirilen bu ölçek, tek faktörlü bir yapıya sahiptir ve toplamda 21 maddeden oluşmaktadır. Ölçe?in geli?tirme çal??ması, sa?i?k profesyonellerinin yasal ve etik sorumluluklar? çerçevesinde ?iddet ma?durlar?na yönelik bildirim yükümlülüklerini ne ölçüde yerine getirme e?iliminde oldukları?n? belirlemeyi amaçlamaktadır. Elde edilen yüksek iç tutarlı?k ve iyi uyum gösteren do?rulayıcı faktör analizi (DFA) de?erleri, ölçe?in psikometrik açıdan güçlü olduğunu göstermektedir.

Anahtar Kelimeler

Kadına Yönelik ?iddet, E? ?iddeti, Bildirim Niyeti, Sa?i?k Çal??anlar?, Ölçek Geli?tirme, Psikometri, Türkiye.

Yazarlar

Nazan Ko?tu, A. U. Toraman

Amaç

Ölçe?in temel amacı, **sa?i?k çal??anlar?n?n** kadına yönelik e? ?iddeti olaylar? kar??s?nda göstermeyi dü?ündükleri bildirim yapma niyetini ve bu niyetin davran??a dönüşme potansiyelini geçerli ve güvenilir bir şekilde ölçmektir. Bu, sa?i?k sistemindeki profesyonellerin yasal yükümlülükleri ve etik sorumluluklar? çerçevesinde ?iddeti önleme ve müdahale rollerini de?erlendirmek için kritik bir araçtır.

Ölçek, sa?i?k profesyonellerinin bu tür hassas durumlarla ilgili bilgi düzeylerini, tutumları? ve eyleme geçme istekliliklerini belirleyerek, e?itim programları?n?n ve kurumsal politikaları?n geli?tirilmesine katkı sağlamayı hedeflemektedir. Bu tür bir de?erlendirme, bildirim oranları?n artırmaya yönelik stratejilerin belirlenmesi açısından büyük önem taşımaktadır.

Yapı

Ölçek, sa?i?k çal??anlar?n?n **kadına yönelik e? ?iddeti** bildirimine dair tutum ve niyetlerini temsil eden tek bir psikolojik yapıyı (faktörü) ölçmek üzere tasarlanmıştır. Bu yapı, bildirim yapmanın gerekliliğine dair inançlar?, bildirim yapmanın sonuçları?na ilişkin algıları? ve eyleme geçme konusundaki kişisel sorumluluk duygusunu içermektedir.

Ölçekteki maddeler, sa?l?k profesyonellerinin hem yasal zorunluluklar? hem de kadn?n sa?l???n?n korunmas? ve geli?tirilmesi için bildirim önemine dair ki?isel alg?lar?n? sorgulamaktadır. Bu tek boyutlu yap?, niyetin ve davran???n bütüncül bir de?erlendirmesini sa?lamaktadır.

Geçerlik

Ölçe?in yap? geçerli?i, Do?rulay?c? Faktör Analizi (DFA) kullan?larak incelenmi?tir. DFA sonuçlar?, ölçe?in tek faktörlü yap?s?n?n verilerle uyumlu oldu?unu göstermi?tir. Elde edilen uyum indeksleri, modelin kabul edilebilir düzeyde iyi bir uyum sergiledi?ini kan?tlamaktadır.

Spesifik olarak, uyum indeksleri a?a??daki gibidir: **Ki-kare** (χ^2) de?eri 685.29, serbestlik derecesi (sd) 189 olarak bulunmu?tur ($p= 0.000$). Ancak uyum iyili?ini gösteren di?er kritik de?erler oldukça güçlüdür: Standardize Edilmi? Kök Ortalama Kare Kal?nt? (SRMR) de?eri **.059** (mükemmel uyum için ideal de?erlere yak?n), Kar??la?t?rma? Uyum ?ndeksi (CFI) **.96**, Normla?t?r?lm?? Uyum ?ndeksi (NFI) **.95** ve Normla?t?r?lmam?? Uyum ?ndeksi (NNFI) **.96**'d?r. Kök Ortalama Kare Yakla??m Hatas? (RMSEA) de?eri .103 olarak bulunmu?tur. Genellikle kabul edilebilir uyum aral???nda yer alan bu de?erler, ölçe?in yap?sal olarak geçerli oldu?unu desteklemektedir. Genel Uyum ?ndeksi (GFI) **.80** ve Düzeltilmi? Genel Uyum ?ndeksi (AGFI) **.74** olarak rapor edilmi?tir.

Güvenilirlik

Ölçe?in iç tutarlıl??? (internal consistency) yüksek bulunmu?tur. Güvenilirlik analizi sonuçlar?na göre, ölçe?in bütünü için hesaplanan **Cronbach's Alpha** katsay?s? (α) **.962** gibi oldukça yüksek bir de?ere sahiptir. Bu sonuç, ölçek maddelerinin ayn? yap?y? tutarlı? bir ?ekilde ölçtü?ünü göstermektedir.

Ayr?ca, madde-toplam puan korelasyon katsay?lar? **.457** ile **.833** aras?nda de?i?mektedir. Bu yüksek korelasyon de?erleri, ölçekteki her bir maddenin ölçülen toplam yap?ya güçlü bir ?ekilde katkıda bulundu?unu ve maddeler aras?nda homojen bir ili?ki oldu?unu i?aret etmektedir. Bu bulgular, ölçe?in yüksek düzeyde güvenilir oldu?unu kan?tlamaktadır.

Faktör Analizi

Ölçek, **tek faktörlü** bir yap?ya sahip olarak geli?tirilmi? ve Do?rulay?c? Faktör Analizi (DFA) ile bu tek faktörlü yap? test edilmi?tir. DFA sonuçlar?, 21 maddenin tamam?n?n tek bir faktör alt?nda toplanarak iyi bir model uyumu sa?lad???n? göstermi?tir.

Bu tek faktörlü yap?, ölçe?in ölçmeyi amaçlad??? temel psikolojik yap? olan "Kadına Yönelik E? ?iddeti Bildirimi Yapma Niyeti/Davran???" bile?enini tutarlı? bir ?ekilde temsil etmektedir. Bu durum, ölçe?in kullan?m?n?n kolay ve yorumlanmas?n?n net olmas?n? sa?lamaktadır.

Araç Bilgileri

Test Türü: Geliştirme (Yeni Ölçek)

Format: Yazılı Anket (Öz Bildirim Ölçe?i)

Dil Kullanılabilirli?i: Türkçe

Popülasyon Grubu: Sa?lik Çal??anlar?

Ya? Grubu: Yeti?kinler

Popülasyon Detaylar?: Orijinal çal??mada hem?ireler, ebeler ve di?er sa?lik profesyonelleri dahil olmak üzere kadına yönelik ?iddetle kar??la?ma potansiyeli olan sa?lik personeli üzerinde uygulanm??tır.

Test Metodolojisi: Ölçek, 7'li Likert Ölçe?i kullanılarak derecelendirilmi?tir. Derecelendirme format? 1 (**hiç katılm?yorum**) ile 7 (**kesinlikle katılıyorum**) aras?nda de?ilmektedir.

Anahtar Kelimeler

Sa?lik Personeli, Bildirim Davran???, Geçerlik, Güvenilirlik, Do?rulay?c? Faktör Analizi, Likert Tipi, Türkiye.

Yazarlar

Yazar ORCID Tanımlay?c?s?:

Kurum E-posta Adresleri: nkostu@pau.edu.tr

Yaz??ma Adresi: Pamukkale Üniversitesi (varsay?lan)

?zinler & Ücret ve Test Y?li?

Ölçek, 2016 y?l?nda yayımlanm??tır. Ölçe?i kullanmak isteyen ara?t?rmac?lar?n sorumlu yazar Nazan Ko?tu ile e-posta yoluyla (nkostu@pau.edu.tr) ileti?ime geçerek kullan?m izni almalar? tavsiye edilir. Ölçe?in ticari kullan?m? hakk?nda bilgi mevcut de?ildir.

Kaynaklar

Ko?tu, N., & Toraman, A. U. (2016). Sa?lik çal??anlar?nın kadına yönelik e? ?iddeti bildirim yapma niyeti/davran??? ölçe?i geçerlik ve güvenilirlik çal??ması. *Anadolu Hem?irelik ve Sa?lik Bilimleri Dergisi*, 19(1), 49-57.

Makalenin tam metnine a?a??daki ba?lant?dan eri?ilebilir: e-dergi.atauni.edu.tr.

Orijinal PDF dosyas? buradan indirilebilir: kadina-yonelik-es-siddeti-bildirimi-yapma-niyetidavranisi-olcegi-toad.pdf

Kadına Yönelik E? ?iddeti Bildirimi Yapma Niyeti/Davran??? Ölçe?i

Maddeleri

ÖNEML?: A?a??daki ölçek maddeleri orijinal dilinde korunmu? olup hiçbir ?ekilde de?i?tirilmemi?tir.

"1. Kadına yönelik e? ?iddetiyle ilgili bir olayla kar??la?t???mda bildirim yapmam gerekir"

"2. Kadına yönelik e? ?iddeti bildirimini yapmam kadn?n sa?l???n?n korunmas? ve geli?tirilmesi için önemlidir"